

Ювілей польського «Відродження»

Польське культурно-освітнє товариство «Відродження» у Бердянську було створено 4 листопада 1993 року. Засновники польської громади з самого початку прагнули зміцнити та розвивати національну свідомість та ідентичність місцевих поляків, органічно вписуючи її в багатонаціональний ландшафт Приазов'я.

На сьогодні товариство «Відродження» є однією з найстаріших польських організацій, що діють на південно-східних теренах України, й налічує понад 250 членів. При організації діє 4 офіційно легалізованих структурних підрозділи: Об'єднання польської молоді, Союз польських учених, Об'єднання польських лікарів і Центр польської культури. З 2001 року в Бердянську функціонує «Польський дім» – приміщення-офіс, придбане Сенатом Польщі для потреб поляків міста.

Товариство співпрацює з багатьма організаціями в Польщі, які підтримують польську діаспору, завдяки чому «Відродження» має можливість організувати заняття з вивчення польської мови, надавати безкоштовну медичну допомогу, здійснювати опіку над дітьми польського походження з місцевої школи-інтернату, а також проводити культурні заходи.

Польське товариство «Відродження» плідно співпрацює з вищими навчальними закладами м. Бердянська, на базі яких створено два польських центри. У 2001 році почав функціонувати Польський науково-просвітницький центр при Інституті філології Бердянського державного педагогічного університету, а в 2005 було створено Центр польської мови та культури на базі Бердянського університету менеджменту і бізнесу. Ведеться створення польської бібліотеки, фонди якої вже налічують понад 4 тис. книг.

Саме поляки Бердянська зареєстрували і тим самим відродили в середині 90-х років минулого сторіччя римо-католицьку парафію, а також стояли біля витоків створення благодійної організації «Карітас-Спес-Бердянськ». Польське то-

20 РІЧНИЦЯ СТВОРЕННЯ «ВІДРОДЖЕННЯ»

варство «Відродження» ініціювало проведення низки культурно-освітніх заходів: дні польської культури, науково-пізнавальні та художні виставки, концерти польської класичної музики, польсько-українські молодіжні форуми, наукові конференції та семінари. У 2011–2012 роках завдяки товариству «Відродження» у місті встановлено пам'ятну дошку і новий надгробний пам'ятник видатному бердянцю, лікарю і художнику, поляку за походженням Людвігу Годлевському.

Jubileusz polskiego „Odrodzenia”

Polskie Kulturalno-Oświatowe Towarzystwo „Odrodzenie” w Berdiańsku powstało w dniu 04 listopada 1993 roku. Od początku podstawowym celem założycieli „Odrodzenia” było wzmocnienie świadomości i tożsamości narodowej miejscowych Polaków jako integralnego składnika wieloetnicznej wspólnoty regionu i organicznego elementu krajobrazu kulturowego całej Ukrainy, która dopiero odzyskała niepodległość. Do dziś Towarzystwo „Odrodzenie” jest jedną z najstarszych polskich organizacji, działających na terenie południowo-wschodniej Ukrainy, i liczy ponad 250 członków. Przy organizacji działają oficjalnie zarejestrowane cztery jednostki strukturalne: Polskie Stowarzyszenie Młodzieży, Związek Polskich Naukowców, Polonijne Koło Lekarzy i Centrum Kultury

Polskiej. Od roku 2001 w Berdiańsku działa Dom Polski. Jest to trzypokojowe pomieszczenie – ognisko polskości, nabyte ze środków Senatu RP dla potrzeb miejscowych Polaków. Polacy Berdiańska ściśle i skutecznie współpracują z wieloma organizacjami w Polsce, celem których jest wspieranie Polonii. Dzięki takim kontaktom „Odrodzenie” ma możliwość organizowania kursów i szkoleń języka polskiego, prowadzenia gabinetu bezpłatnej pomocy medycznej, zapewnienia opieki nad dziećmi polskiego pochodzenia z miejscowego domu dziecka i zorganizowania wieloaspektowej działalności kulturalnej i naukowej. Towarzystwo także ściśle współpracuje z uniwersytetami w Berdiańsku. W roku 2001 w Instytucie Filologii Berdiańskiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego zostało

stworzone Polskie Centrum Naukowo-Badawcze, a w 2005 – powstało Centrum Języka i Kultury polskiej Berdiańskim Uniwersytecie Zarządzania i Biznesu. Towarzystwo posiada bibliotekę, która liczy ponad 4 tys. książek w języku polskim. To właśnie Polacy Berdiańska w połowie lat 90. ubiegłego wieku zarejestrowali, to znaczy reaktywowali, parafię rzymsko-katolicką i przyczynili się do powstania organizacji charytatywnej „Caritas – Spes – Berdiańsk”. Polskie Towarzystwo „Odrodzenie” jest inicjatorem i realizatorem wielu imprez kulturalnych: Dni Kultury Polskiej, naukowo-artystyczne wystawy, koncerty polskiej muzyki klasycznej, Polsko-Ukraińskie Forum Młodzieży, liczne konferencje i panele naukowe.

Українські студенти про переваги польських вишів

Ліля ЧМІЛЬ

Про це ми запитали у самих студентів.

Мар'ян Лико, Вроцлавський університет, фінансист:

«Навчаюся у Польщі, бо там вищий рівень, ніж у нас. Безпечно, кращі гуртожитки та громадський транспорт, хоч не скажу так про поїзди. Навчаюся на п'ятому курсі і поки ще не вирішив: повернуся в Україну чи залишуся у Польщі. Роботу тут за профілем, як і у нас, знайти нелегко, залежить від величини корпорації. Навчаюся безкоштовно, решта усе залежить від самої людини: як і де живеш, як харчуєшся. Я за гуртожиток в місяць плачу 750-1000 грн. Також 250 грн. в тиждень на харчування повністю вистачає, навіть якщо сам не готуєш. Тобто можна вижити за 1750-2250 грн. в місяць».

Наталія П'ятковська, Державний Східноєвропейський Інститут у Перемишлі, історик:

«Навчалася в Перемишлі на історичному факультеті, який цього року закінчила. Цього року поступаю в Краків на магістратуру. Обрала польський ВНЗ, бо я полька, навіть у Львові вчилася у польській школі. Мені здається, що моє прізвище саме за мене говорить! Вчитися у Польщі прекрасно – там усе вирішують знання, а не гроші. Про працевлаштування наразі не можу нічого сказати, ще не планувала. Для мене немає різниці, європейський це диплом чи ні, хто хоче, доб'ється, чого хоче».

Олена Вдович, Державний Східноєвропейський Інститут у Перемишлі, історик:

«Я сама зі Львова, проте навчалася три роки у Перемишлі на історичному факультеті, спеціальність туризм. Усе своє шкільне життя мріяла навчатися саме в Польщі. Коли в останні шкільні роки я почала задумуватися і запитувати про виші, то дізнавалася тільки, скільки потрібно дати хабара, аби вступити на бюджет. Я обрала Польщу, бо мої батьки не працюють на кишени викладачів, а тільки фінансують моє майбутнє. Перевагою вступу у виш у Перемишлі було також те, що університет недалеко від дому та ще й за кордоном. Спочатку було важко, але потім якомось освоїлася. Щодо занять, так це по-різному: хтось викладав цікаво, до когось навіть не хотілося приходити. Тут навіть можна стипендію отримувати, якщо ти з малозабезпеченої сім'ї чи маєш польське походження, чи за досягнення в науці. Зараз я навчаюся у Вроцлаві, на магістратурі. Життя тут інакше виглядає. По-перше, тут на іноземців не так звертають увагу, бо в Перемишлі залежало від того, щоб їх було якнайбільше, оскільки рейтинг ВНЗ таким чином піднімався. По-друге, тут за роботу потрібно боротися, бо інакше інших візьмуть. Але українців у Польщі цінують, адже ми знаємо російську, а тут російська мова знадобиться в пошуках роботи, оскільки інвесторів з Росії щороку збільшується. Поляки не хочуть вчити російську мову, бо вона їм важко дається. Однак не через особисті

3–9 листопада делегація Бердянського університету менеджменту і бізнесу перебувала у Варшаві з метою підписання угод про співробітництво з низкою столичних вишів.

Відомо, що з кожним роком усе більше українських студентів обирають навчання за кордоном. Так, Радник Посольства Республіки Польща в Україні з питань науково-освітньої співпраці Анна Кузьма повідомила, що впродовж трьох років кількість українських студентів, які навчаються у Польщі, зросла на 1,5 тис. Чому українські студенти обирають польські виші? Чим обумовлений такий вибір? Можливо, українську молодь вабить у польській освіті європейський диплом, відсутність корупції та проблем із працевлаштуванням? А може, у Польщі студенти отримують кращі знання?

переконання, адже молодь тепер не дуже звертає увагу на події минулого, а дехто навіть і нічого не знає».

Мар'яна Петрушка, Університет ім. Йоана Павла II в Краківі, історик:

«Зараз я навчаюся на другому курсі магістратури. Мала можливість вчитися безкоштовно та отримувати стипендію, оскільки маю Карту поляка. Для мене особисто головна перевага в тому, що я навчаюся безплатно, отримую стипендію, маю можливість відбувати безкоштовні практики, також можна подорожувати, адже авіаквитки та квитки на спеціальні автобуси дуже дешеві. У відсутності корупції я уже переконалася, навчаючись в Польщі. Дуже приємно мене це вразило. Європейський диплом для мене не критерій, тому що не відкидаю свого повернення на Україну після навчання. Я поєдную навчання із роботою, яка не є постійною: іноді вона полягає у розкладанні товарів на полиці, іноді проводимо інвентаризації в магазинах. Плачу за кімнату двохмісну 1000 грн., також приблизно 500 грн. за харчування. Стипендію отримувала 1250 гривень на місяць минулого року, тепер сподіваюся на 2250 грн., оскільки мала високу середню оцінку. Проживання тут дороге, але якщо отримувати хорошу стипендію, то її повністю вистачить і для оплати помешкання, і для повноцінного харчування, і навіть на додаткові витрати. Умови навчання – поняття для кожного різне, в моєму виші мене умови влаштувають».

Zagraniczni studenci na polskich uczelniach

W dniach 3–9 listopada delegacja Uniwersytetu Zarządzania i Biznesu w Berdiańsku zawarła kilka umów o współpracy z warszawskimi uczelniami. Wiadomo, że obecnie w Polsce studiuje 24 253 studentów zagranicznych ze 141 krajów. To prawie 4 tysiące więcej niż w roku ubiegłym. Studenci zagraniczni stanowią 1,39% ogółu studentów w Polsce. To nie tylko znacząco mniej niż w najwyższych rozwiniętych krajach Zachodu czy w Chinach, ale też mniej niż w Czechach, na Węgrzech, Słowacji, Słowenii, Litwie, Łotwie, Estonii, a nawet w Bułgarii i Rumunii. Polska jest, obok Chorwacji, najmniej umiędzynarodowionym krajem Unii Europejskiej i jednym z najslabiej umiędzynarodowionych w Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Najwięcej studentów zagranicznych przyjeżdża na polskie uczelnie

z Ukrainy (6321), Białorusi (2937), Norwegii (1514), Szwecji (1162), Hiszpanii (1177). Ponad 28% studentów zagranicznych studiuje w Polsce kierunki ekonomiczne i biznesowe, ponad 26% nauki medyczne, 11% - kierunki techniczne, a ponad 8% - nauki społeczne. Szwedzi najczęściej wybierają uczelnie medyczne, natomiast Hiszpanie zazwyczaj decydują się na studia techniczne. W porównaniu ze średnią światową, w Polsce jest wciąż niewielu studentów z Azji: 565 Chińczyków, 533 Tajwańczyków, 215 Hindusów i 197 Wietnamczyków. Wbrew światowemu trendowi ich liczba w Polsce spada. Przybywa natomiast studentów z Ukrainy na polskich uczelniach. Od 2009 roku liczba ich wzrosła ponad dwukrotnie. Polska, obok Rosji i Niemiec

jest najchętniej wybierany krajem przez studentów ukraińskich. Na świecie ponad 4 miliony studentów uczy się poza granicami swojego kraju. Do roku 2020 liczba ta ma się podwoić. Ponad połowa międzynarodowych studentów to Azjaci (dominują wśród nich Chińczycy, Hindusi i Koreańczycy). Większość studentów z zagranicy goszczą uczelnie krajów OECD, a spośród nich najchętniej wybierane są: Stany Zjednoczone, Australia, Wielka Brytania, Niemcy i Francja. Do tych krajów trafia ponad połowa wszystkich studentów zagranicznych na świecie. Ocenia się, że w skali globalnej, rynek studiów międzynarodowych przynosi krajom goszczącym studentów zagranicznych około 80-90 miliardów dolarów rocznie. W Polsce szacunkowy wkład studentów zagranicznych do gospodarki to około 100 milionów euro rocznie.